

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Att. specialkonsulent Susanne Beck Petersen

29-10-2010

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i mail af 11. oktober 2010 anmodet Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland og Statsforvaltningen Syddanmark om høringssvar til fremsendte udkast til bekendtgørelser til psykiatriloven.

På vegne af ovennævnte statsforvaltninger afgives hermed følgende bemærkninger til de fremsendte udkast til bekendtgørelser:

STATSFORVALTNINGEN HOVEDSTADEN
BORUPS ALLÉ 177, BLOK D-E
2400 KØBENHAVN NV

Vedr. udkast til bekendtgørelse om patientrådgivere.

JOURNAL NR.: 2010-270/22
SAGSBEHANDLER: HLSOP

Ad § 1, stk. 2: Det kunne overvejes at ændre formuleringen til: "...indkaldes ved opslag i Job i Staten. Opslag kan endvidere ske i den lokale presse, i fagtidsskrifter eller på anden måde, som...".

TELEFON: 7256 7000
TELEFAX: 38 19 02 45
GIRO: 3001 4329848
EAN-NR. 5798000362222
SE-NR. 29-37-62-20

Ad § 2, stk. 2: Ordene "i almindelighed" bør enten præciseres eller udgå.

psykhov@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

Ad § 3: Bestemmelsen angår den obligatoriske beskikkelse af patientrådgivere. Det er imidlertid det psykiatriske patientklagenævns erfaring, at der kan opstå situationer, hvor det ikke er muligt for bistandsværgeren at opfylde sin besøgsforpligtelse. I denne situation kunne det være hensigtsmæssigt, at der var en mulighed for en fakultativ beskikkelse af en patientrådgiver – uanset at patienten allerede har en bistandsværger.

TELEFONTID:
Mandag 08.00 - 15.00
Tirsdag-Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 13.00 - 18.00
Fredag 09.00 - 14.00

Ad § 3: Henvisningen i bestemmelsen til lovens § 18 e, stk. 1, nr. 2, forekommer både overflødig og inkonsistent i forhold til de øvrige nævnte tvangsindgreb, hvor der ikke er angivet en specifik § henvisning. Se også § 2 i bekendtgørelse om forretningsorden for de psykiatriske patientklagenævn.

ÅBNINGSTID FOR PERSONLIGE
HENVENDELSER:
Mandag-Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 09.00 - 18.00
Fredag 09.00 - 14.00

Vedr. udkast til bekendtgørelse om forretningsorden for det psykiatriske patientklagenævn.

Ad § 2, stk. 1: Henvisningen til lovens § 13 d bør af hensyn til kongruens i bekendtgørelserne udgå jf. det ovenfor nævnte.

Ad § 2, stk. 1: henvisningen til, at "aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland" angår efter sit indhold alene Region Sjælland og bør derfor flyttes, eventuelt til § 2, stk. 2.

Ad § 3: Det bør anføres, at nævnet kun er beslutningsdygtigt, når alle tre medlemmer er tilstede i mødet.

Ad § 4: Det forekommer hensigtsmæssigt udtrykkeligt at fastslå sygehusmyndighedens forpligtelse til at fremsende alle oplysninger af betydning for nævnets sagsbehandling f.eks. i et nyt stk. 3, med følgende ordlyd: "Sygehusmyndigheden har pligt til at fremsende alt relevant materiale til det psykiatriske patientklagenævn."

Ad § 5: Det er ikke altid givet, hvem der er "rette myndighed", og det ville derfor være formålstjenligt, at bestemmelsen indeholder en subsidieret mulighed for, at formanden kan sende sagen til sygehusmyndigheden.

Ad § 6, stk. 2: Ordet "fornødne" bør, jf. § 4 ovenfor, erstattes med ordet "relevante".

Ad § 8, stk. 2: Det er formanden, der fastsætter stedet for nævnsmødets afholdelse. For at undgå den misforståelse, at andre end formanden, f.eks. sygehuset, skulle have kompetence til at afgøre, om møde på den psykiatriske afdeling er hensigtsmæssig, foreslås, at der efter "medmindre" indføres: "nævnets formand ikke anser". Ordene: "ikke kan anses" udgår.

Ad § 11, stk. 1: Der savnes en henvisning til de nye regler om iværksættelse af tvungen opfølgning efter udskrivning og en tilhørende henvisning til lovens § 36, stk. 3.

Ad § 11, stk. 1: Uanset at det af lovbemærkningerne fremgår, at der med udtrykket "hverdag" i lovens § 36, stk. 3, 1. pkt., "forstås mandag til fredag bortset fra helligdage" ville det være formålstjenligt, at dette blev præciseret i bekendtgørelsen, idet lørdage er hverdage. Grundlovsdag, juleaftensdag og nytårsaftensdag er også hverdage.

Ad § 12, stk. 2, 2. pkt.: Bør omformuleres til: "Et medlem, der har deltaget i nævnsmødet, kan kræve at få sin afvigende mening tilført protokollen med en kort begrundelse."

Ad § 14, stk. 3: For at undgå forvirrende parenteser foreslås bestemmelsen affattet således: "Er klagen tillige rettet mod en sundhedsperson, der har deltaget i den påklagede tvangsudøvelse, tager det psykiatriske patientklagenævn stilling til, om der i den anledning er grundlag for at udtale kritik af den pågældende."

Ad § 15: Der er ingen tvivl om, at den årsberetning, der udarbejdes efter lovens § 39, stk. 1, er det psykiatriske patientklagenævns årsberetning. Ordet "samarbejde" giver imidlertid indtryk af, at sygehusmyndigheden også har et medansvar. Ordene "i samarbejde" bør derfor erstattes af "efter drøftelse".

Ad § 16, stk. 1: Henvisningen til lovens § 13 d bør, jf. ovenfor udgå.

Ad § 16, stk. 2: Ordet "fysik" bør erstattes med "fysisk"

Ad § 16, stk. 2: Det fremgår ikke, hvem der er klageberettiget. Det foreslås, at parterne jf. § 2, stk. 3 er klageberettigede.

Ad § 17, stk. 2: Det bør tilføjes, at nævnet skal vejlede om den nye klagefrist på senest tre måneder efter at klageren har fået meddelelse om det psykiatriske patientklagenævns afgørelse for indbringelse af sager til Det Psykiatriske Ankenævn.

Ad § 18: Det bør præciseres, hvilke oplysninger tavshedspligten angår.

Vedr. udkast til bekendtgørelse om underretning og klagevejledning i forbindelse med anvendelse af tvang i psykiatrien.

Ad § 1, stk. 2, 2. pkt.: Sætningen er uklar. Der er typisk flere læger på den modtagende afdeling. Meningen er formentlig: "Samme forpligtelse påhviler den modtagende læge på den pågældende afdeling."

Ad Kap. 2: Det må anses som hensigtsmæssigt, at opfyldelsen af pligten til at give klagevejledning bliver journalpligtig.

Vedr. udkast til bekendtgørelse om fremgangsmåden ved gennemførelse af tvangsindlæggelser.

Ad § 1, stk. 2, 2. pkt.: Forpligtelsen er for vidtgående, idet den indebærer, at alle ansatte på institutionen er pålagt denne forpligtelse. I stedet for "personale" kan der stå "ledelse".

Vedr. udkast til bekendtgørelse om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på de psykiatriske afdelinger.

Ad § 3, stk. 2: Komma før § tegnet kan udelades.

Ad § 3, stk. 3: Bestemmelsen bør udbygges med de øvrige kriterier, der er anført i lovbemærkningerne. Det drejer sig om: "samt patientens ambivalens (modsatte/skiftende følelser i forhold til behandlingstilbuddet), forpinthed mv.", hvor patientens ambivalens netop kunne trække i retning af længere betænkningstid.

Ad § 3, stk. 3: "Sygdommens alvorlighed" hedder rettelig "sygdommens alvor".

Ad § 3, stk. 5: Mange patienter er særdeles velorienterede om det enkelte præparat og dosisvirkning. Oplysning om det tilbudte præparat og dosis, kan derfor være afgørende for patientens stillingtagen til frivillighed.

Stk. 5 kunne på denne baggrund formuleres: "I betænkningstiden skal patienten dagligt tilbydes medicin med angivelse af præparat og dosis til frivillig indtagelse, og den forsøgte motivering skal journalføres."

Det tilføjes, at ifølge Sundhedsvæsenets Patientklagenævns praksis er en betingelse for godkendelse af en tvangsbehandling, at patienten daglig tilbydes et bestemt angivet præparat og en bestemt angivet dosis af dette præparat.

Ad § 3, stk. 6: Hvis betænkningstiden skal opfylde sit formål, er det afgørende, at patienten ligeledes dagligt i motivationsperioden informeres om behandlingens formål, virkninger og mulige bivirkninger, og at dette journalføres. Herved vil man også kunne imødegå noget af den kritik, der har været fremsat imod en fast betænkningstid på maksimalt tre dage.

Det bør endvidere præciseres, at det er tilstrækkeligt, at patienten er tilbudt at blive informeret om behandlingens formål, virkninger og mulige bivirkninger. Det forekommer, at patienten afslår at høre om behandlingens formål, virkninger og mulige bivirkninger. En sådan nægtelse skal

ikke kunne afskære gennemførelse af en nødvendig tvangsbehandling.

Det bemærkes, at kravet om, at også patientrådgiveren skal være fuldt informeret om behandlingens formål m.v., ikke har støtte i loven. Derimod er det et krav, at patientrådgiveren så vidt muligt skal have haft mulighed for at drøfte spørgsmålet med patientrådgiveren.

Stk. 6. kunne på den baggrund formuleres således: "Tvangsmedicinering forudsætter, bortset fra de i stk. 1 nævnte akutte farlige situationer, at patienten dagligt er tilbudt information om behandlingens formål, virkninger og mulige bivirkninger, og at dette er indført i journalen. Patienten skal så vidt muligt have haft mulighed for at drøfte spørgsmålet med sin patientrådgiver."

Ad § 4, stk. 5: Det forekommer ikke hensigtsmæssigt så kategorisk og generelt at afvise enhver form for anvendelse af ekstraordinært store doser. Det kan således ikke udelukkes, at det i helt særlige tilfælde kan være lægeligt velbegrunderet at anvende sådanne doser. Det tager bestemmelsen ikke højde for.

Ad § 22, stk. 6: I lovbemærkningerne lægges der op til, at lovens § 21, stk. 6 "vil sikre en løbende dialog mellem en uvildig speciallæge i psykiatri og den psykiatriske afdeling, herunder kontinuerlige drøftelser med henblik på overvejelser om afprøvning af alternative behandlingsstrategier i de konkrete tilfælde af meget langvarige bæltefikseringer."

Det er imidlertid statsforvaltningernes erfaring, at der sjældent gives disse oplysninger om andre behandlingsstrategier, og på den baggrund foreslås det, at det bliver obligatorisk for den eksterne læge, at udtale sig om dette spørgsmål, dog med mulighed for at den eksterne læge direkte anfører, at forholdene ikke giver anledning til bemærkninger herom.

Vedr. udkast til bekendtgørelse om tvangsprotokoller og optegnelser samt registrering og indberetning af tvang samt udskrivningsaftaler og koordinationsplaner på de psykiatriske afdelinger.

Ad § 2: Der savnes et underpunkt vedrørende overlægens efterfølgende godkendelse.

Ad § 6: Der savnes et underpunkt om anlæggelse af remme og overlægens godkendelse heraf.

Med venlig hilsen

Niels Preisler

Henning Lund-Sørensen